

ANK. II.
363.

FM 2/956

Teleg.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

112
Cento Ouidianus
DE CHRISTIANI NO-
MINIS HOSTIVM FVRO-
RE INAVDITO,

Conscriptus

à
GEORGIO HOCHSCHILDIO
*Artium Liberalium Magistro & Poeta
Lauru Cesarea coronato.*

Ad Authorem.

SACRA viret semper Laurus, nec fronde caduca
Carpitur, æternum sic habet illa decus
Sic vireat vigeatq; diu tua Laurea mundo
Semper ab hac carpat florida ferta nepos.
Illa Dei simul, & magni sit dedica laudi
Cæsaris, & vitæ commoda multa ferat.

Nicolaus Reusnerus Comes Palatinus,

Kereszturini, Excudebat Emericus Farkas,
ANNO M. DC. XV.

MAGNIFICO STRE-
NUO ATQVE NOBILISSIMO VIRO,
DOMINO LAZARO HENCKELIO SE-
niori Dño. à Donnermarck in ~~Sig~~ffell
& Desendorff Sac: Cæs: Regiæq; Maiest: Con-
siliario dignissimo, nec non interioris Senatus
Reipub: Viennensis Adlessori longè spectas-
tiss, Mœcenati suo omni obseruantia
R. M. K. I.
530
prosequendo.

Heroi proles Henckeli sanguinis hæce
Nunc tibi de Musis carmina sacro
meis.

*Ipse tibi maiora quidem munuscula ferrem,
Ingenuè fateor non opis esse meæ,
Tam paruum nihil est, quin argumenta
decori*

*Vna queant ex hinc non ita parua, peti.
Interea hos nullo numeros splendore ni-
rentes*

Excipito, & felix vive valeq; diu.

 ECCLESIAE verè CHRISTIANAE
 QVERELA

De Christiani nominis hostium furore
 ad CHRISTVM DI.
 RECTA.

9. M. 7.	D il melius: Rupit vena prioris in ævum	1. M. 9.
1. M. 5.		Omne nefas: cuncti cocunt, tuit omnis in
vnum
3. M. 10.	Turba furens: non est patientia libera nobis,	5. M. 9.
9. M. 7.	Turbida seditio vertit fatiale venenum,	4. M. 7.
4. M. 7.	Et puor & terror succrescit, abena proles	1. M. 5.
3. M. 15.	Surgit humo, pressèq; legit vestigia gressu.	3. M. 1.
10. M. 10.	Impia circumstat deosorum turba malorum,	5. T. 7.
6. M. 9.	Sœuitiam & vires, itamq; animosq; minaces	6. M. 9.
1. M. 6.	Contemptix Superum comportat, & impia ditæ	10. M. 10.
10. M. 10.	Semina fere vtero: terret nec frena remittit.	3. M. 3.
3. M. 1.	Adde, quod emicuit nervo pènerabile telum,	5. M. 1.
3. M. 8.	Et falsit veniens immenso bellus Ponto,	4. M. 16.
6. M. 1.	Quæ micit, & latum sub pectore possidet æquor:	4. M. 11.
3. M. 1.	Ordice stant triplici dentes, ore insicis herbas,	3. M. 2.
4. M. 11.	Anguis: ruit q; caput velociter ignibus ignes	4. M. 7.
11. M. 13.	Molliter excepit, totiq; recondidit aluo:	12. M. 1.
1. M. 13.	Et spectat, Stygiam Divis quod ducat ad urbem.	4. M. 6.
9. M. 3.	Conquerat, an sileant luctus comitatur eantem,	4. M. 7.
	Et puor & terror, trepidoq; infans vultu,	4. M. 7.
5. M. 7.	Ica ferax mota est: venturi nuncia luctus	11. M. 7.

4. M. 6. Tiphone exstantes deiecit ab ore colubrosi
 1. M. 8. Confremuere omnes; vis, infidelisq; dolisq;
 1. M. 10. Nunc mentem terrent, & vincula raiacia collo.
 3. Trl. 8. Tantis amor necis est, tanta est discordia mentis:
 1. M. 9. In facinus iurasse putes: obsedit Eryonis
 7. M. 13. Lumina, nunc totum Nereus circumsonat orbem.
 11. M. 9. Emissi Hippotadis tenuerunt æquora venti,
 5. M. 8. Occupat obsessas proles Mauortia portas,
 2. M. 10. Auxiliumq; tulit; tris Cerberus extulit ora
 10. M. 2. Arduus, exhibuit iunctam cum viribus artem:
 2. M. 1. Titan: bella mouet vcti: ipse caput abdidit vndis
 14. M. 4. Ernebulas exhalat fumus, tonitribus æther
 11. M. 12. Ingemit, exsiliuntq; elisi nubibus ignes.
 9. M. 3. Nec modus est: credas totum descendere cœlum,
 13. M. 9. Insecere diem nebulae, Sol occidit, vnda
 11. M. 9. Præcipitata cadit, pariterq; & pondere & ietu
 11. M. 9. Mergit in ima ratem, nil non mortale tenemus.
 8. M. 2. Dij te submoueant o immedicabile vulnus:

9. M. 3. **S**ed noua pestis adest, cui nec virtute resisti,
 9. M. 3. Nec telis armisq; potest: adsumit honorem
 3. M. 10. Pugnae, me miseram: quid vult sibi mentis imago?
 3. M. 8. Quis furor attollit mentes? vlvulatus agri
 1. M. 8. Confremuere omnes, madefactaq; terra caducta
 6. M. 3. Concepit lacrymas, totusq; perhorruit orbis.
 3. M. 3. Omnis turba pari exemplo faribunda per orbem
 ad Liu. Fulminat, indomitas ardescit vulgus in iras.
 5. M. 8. Nescio quod medio sensu sub gurgite murmur:
 2. M. 15. Quacumq; ingredior, subitus tremor occupat ar.
 11. M. 2. Umbra subit terras, fremitu regalis turbae (tus,
 5. M. 1. Atria compleatur, ferrumq; ignesq; purantur.
 12. M. 3. Ante oculos tenebrae, iuuenem magica arma mo-
 uentem lam

10. M. 13. Iam labor insolitus lassuit, vt æstuet intus. 5. Tals. 1.
 7. M. 4. Omnia confudit, summisq; inmiscuit ima.
 2. M. 1. Incalere animi, conuitiaq; insuper addunt, 6. M. 2.
 8. M. 9. Deficiunt ad coepta manus: monumenta mane- 10. M. 15.
 bant
 10. M. 15. Luctus: obscenæ procul hinc discedite flammæ: 9. M. 7.
 2. M. 17. Ille Deum rector, nutu qui concutit orbem,
 12. M. 3. Auxilio mihi sit, nimium mihi dura videntur 7. M. 1.
 7. M. 12. Vulnere, nam illa ego sum quæ longum metior an- 4. M. 4.
 num.
 7. M. 13. Accipe micandum, certum est mihi vera fateti, 9. M. 1.
 4. M. 2. Signatene cædis, nouitate mouebere facti, 7. M. 13.

8. M. 14. **E**st locus extremis Scythiæ glacialis in oris,
 8. M. 14. Triste solum, radijs oriens mediuse cadensue 11. M. 11
 11. M. 11. Phœbus adire potest, nebulæ caligine mistæ
 21. M. 2. Stant prohibetq; aditus, quæ sit fortuna requiris? 7. M. 13.
 12. M. 3. Hic labor est, omnes vno ore arma arma loquun- 12. M. 5.
 4. M. 6. Atq; ita non longis opus est ambagibus, illis (tur, 12. M. 51
 2. M. 15. Pectora felle virens, immania monstra Gigantes 5. Faust:
 13. M. 9. Exercent iras, omniq; à parte feroces 11. M. 91
 11. M. 9. Bella gerunt: subiti per mutua vulnere fratres 3. M. 3.
 3. M. 3. Marte cadunt rigido: cælata cuspide terram 11. M. 91
 3. Tr. 10. Sauromatæ cingunt fera gens, Belsiq; Getæq;
 3. M. 5. Quoq; est difficilis, quoq; est via nulla, sequuntur.
 12. M. 2. Hostis adest, stimuloq; dolens & verberare sœuit. 2. M. 5.
 8. M. 11. Obstupuere omnes, cum bellicus ære sonoro 3. M. 10.
 3. M. 10. Signa dedit tubicen: dubia est sententia nobis: 3. Po. 4.
 6. M. 2. Femina virq; timent, & abest custodia Regis. 14. M. 4.
 8. M. 13. Persequitur scelus ILLE, instat fugientibus, agmen 14. M. 2.
 14. M. 2. Constat, atq; aciem partes dimisit in omnes, 3. M. 7.
 3. M. 16. Germanum ante oculos furit audacissimus orbe, 3. M. 81

10. M. 12. Per iuga, per flatus, domos & saxa vagatur.
7. M. 1. Dñi meliora velint: hinc formas aptus in omnes, 14. M. 9.
3. M. 3. Comminus ense ferit: non illum cura quietis 3. M. 7.
3. M. 7. Abstrahere inde potest, Scythico quid robore pe. 1. Po. 4.
1. M. 9. Steenuntur segetes, situs pedes etrat in alts. Cius, 14. M. 4.
3. M. 10. Diripiuntur opes: flammam vouit ore Typhceus. 5. M. 5.
10. M. 12. Admouitq; manus, auidum de crinibus ignem 12. M. 5.
12. M. 5. Excurret, ingreditur, peragit mandata, rogatq; 7. M. 9.
7. M. 9. Exitum adueniens, madida resupinus arena 12. M. 5.
12. M. 5. Calcicrat, ore vomens, torumq; superuolat orbem. 4. M. 10.
3. Tr. 10. Quid loquat & exstructos morientum calcat acer- 5. M. 1.
- uos,
4. M. 2. Percutit indignos plangore, atq; æger in hostem 12. M. 5.
12. M. 5. Etigitur, pedibusq; virum conculcat equinis,
5. M. 8. Occupat obsessos, ætate cuspidis hastam 5. M. 1.
5. M. 1. Fraxineam quærens, atq; incandescit eundo 2. M. 14.
11. M. 9. Tanta mali moles, locus huæ quis non videt ho- 3. Tr. 10.
- stem?
2. M. 1. Adde quod ardescunt, atq; ignibus ævis fumant, 12. M. 5.
3. Tr. 10. Diffugiunt alij, rapiunt simulachra Dianæ 3. Pon. 2.
3. Pon. 2. De templo, & (durum) flectunt vestigia sacri 1. M. 11.
1. M. 11. Ad delubra Dei, ceu concitus imbribus annis, 3. M. 2.
7. M. 10. Ante sacros vidi proiecta cadavera postes,
7. M. 9. Sunt mihi Dñi testes, crimen caussamq; dolendi 2. M. 11.
5. M. 8. Inuenio. Quæ sit terræ mortalibus orbæ 1. M. 9.
1. M. 9. Formæ futura, rogant & dabit hic in vulnera vires. 4. M. 2.
- Epi. 20. Ante fores sedet hic, prohibetq; resumere vires, 9. M. 1.
- de Nuc. Misit in arma virum, volat, & balarica plumbum 2. M. 14.
2. M. 14. Funda iacet: quælent inmissis ora capillis. ad Liu.
- ad Liu. Rhenus & Alps: æ valles, & sanguine nigro
- ad Liu. Dic obitus, Pontusq; fugax, & Dalmata supplex ad Liu.
1. M. 10. Testis erit, testent etiam nuuc nubila mentem. Epist. 19.

3. M. 8. Turba ruit, peragitur leues stridete querelas. 4 M. 51
 11. M. 12. Percutit ora manu, laniatq; à pectore vestes,
 11. M. 13. Pectoraq; ipsa ferit: macies obduxerat artus, Epi. 11.
 4. M. 2. Et lanista comas percussit pectora palmis. 10. M. 15
 1. M. 15. Fletibus suger aquas, ad caelum brachia tollens 11. M. 9.
 17. M. 9. Poscit opem, ut lassus fiat mansuetior ira 3. Tr. 6.
 3. Tr. 6. Numinis. Oratio: Quae te Germane furentem 5. M. 1.
 5. M. 1. Mens agit in faciem: Sed vox mihi fessis loquen- 3. Tr. 3.
 do:
 2. M. 11. Poenitet, heu, lacrymae genis labuntur obortis. 2. M. 12.
 9. M. 7. Heu mihi, quo labor funduntur ab aethere nimbi, 1. M. 9.
 9. M. 7. Obruet Oceano, nec habent mea vela recursus,
 5. M. 8. Sed tolerare diu cursus, ego viribus impar,
 5. M. 8. Non potero, ignotis igitur moriemur in oris: 3. Tr. 3.
 3. Am. 2. Me miseram, o magni periturae parcite Diui: 3. Trist. 3.
 2. Fast. Mens abit, & morior, quoties pugnantis imago
 2. Fast. Me subit, & primum quae sum passura, recordor. Epi. 10.
 3. Pon. 1. Plura quidem subeunt: sed tu fiducia dispar: 9. M. 10.
 3. M. 7. Pars animae consistit meae: peccasti fatebor, 7. M. 13.
 7. M. 13. Et veniam orabo, miseris caelestia parcent 3. Pon: 61
 3. Pon. 6. Numina, pone metus, mitescit Caesaris ira. 3. Pon: 3.
 3. Pon. 4. Crede, breuiq; fides aderit, geminabit honorem
 3. Pon. 4. FILIVS: imposito sacris altaribus igne 3. Po: 1.
 3. Pon. 1. Thura fer: immensa est, suumq; potentia caeli 8. M. 11.
 8. M. 11. Non habet, & quicquid superi voluerit, peractum est.
 9. M. 7. Sunt superis sua iura: AVGVSTI numen adora: 3. Tr: 8.
 13. M. 9. **S**umme Deum Rector (quid enim nisi vota su- 1. Trif. 2.
 persunt)
 13. M. 9. Summe Deum Rector, per quae tua vota propago 2. M. 1.
 2. M. 1. Cedit & fessam animam saevae subducito morti. 1. Tr. 3
 1. M. 8. Nec tibi grata minus pietas AVGVSTE tuorum:
 Da

1. Fr. Da mihi te placidum, Pater est tibi Iuppiter ipse. 2. M. 14.
9. M. 7. Nil nisi frater eris, numero præstantior omni. 11. M. 9.
6. M. 2. Dux meus, exaudi: tu te carissima Thisbe 4. M. 2.
4. M. 2. Nominat, exaudi, vultusq; attolle rogatus:
3. Pon. 3. Effice sit nobis non implicabilis ira,
3. Tr. 3. Me miseram: fateor, metui, & sum dignus perire: 8. M. 3.
3. Pon. 3. At tu supplicibus domus est assæta iuandis.
3. M. 8. Des veniam, populosq; iuues tua sacra volentes. 15. M. 4.
8. M. 16. Eripe me, faucas, nostrisq; laboribus adsis. 3. M. 8.
3. Tr. 1. Maxime Cæsar adea, te scilicet omnis in vno 3. M. 9.
3. M. 9. Nostra salus posita est, meate spes omnis in vnum 8. M. 3.
8. M. 3. Congesta est: fiat tua nunc mitissime CAESAR. 2. Trist.
2. Trist. Mollior ira: ad opem nunc est brevis hora ferenda, 4. M. 11.
11. M. 12. Occidimus: messi fer opem mitissime rebus, 1. M. 11.
11. M. 13. Regia progenies, si scilicet ira Deorum, 3. M. 11.
2. M. 1. Ecce meos vultus, ostendo mœsta capillos. Epi. 10.
1. Tr. 2. Scilicet occidimus, fortuna miserissima nostra est, 2. Pon. 2.
- Epi. 5. Ah! fleui, rupiq; sius: tu consule nostris 3. Fast.
2. Am. 9. Viue Deus, tua dex. ra valet: namq; omnibus vnam 5. M. 1.
5. M. 1. Opprimere est animus: virtus tua præterit omnes: 4. Po. 7.
10. Epi. Pæda cibusq; feris lacrymarum flumina mitto. ad Liu:
3. Tri. 11. Non lum quæ fueram: sed tu mihi magna volu- 7. M. 14.
- pras,
4. M. 11. Bellus Puniceo mistos, cum sanguine flectus
4. M. 11. Ore vomit: supera, spacioq; insurge patenti. 3. Am. 2.
4. Tr. 2. Crinibus, en: etiam fertur Germania passis,
4. Tr. 2. Et pede mœsta sedet, sed vox mihi fess. loquendo. 3. Tri. 3.
3. Tr. 3. Corpora languescunt: animus succurrere amico 3. Pon. 2.
3. Pon. 2. Est tibi: te auxilium Setuatoremq; fectur. 4. M. 11.
4. M. 6. Fæta pura quæcunq; iubes, melioris ad iuras 4. M. 6.
4. M. 6. Te refer, insidijs hominum pelagiq; laboro: 1. Tr. 11.
3. Tr. 2. Nil nisi flecte libet. Sed tu miserere meorum. 4. M. 8.

Audist

4. M. 2. *Adis? affectu tacito labor, spemq;* 7. M. 2.
7. M. 2. *Carminebus grates: Magnum & memorabile* 10. M. 13.
nomen

10. M. 6. *Semper eis mecum, memoriq; hærebis in ore,*
10. M. 6. *Te lyra pulsa manu, te carmina nostra sonabunt.*

Pro defensione Ecclesie Precatio.

Ventum ad supremum est: mundi lux ultima mundo
Imminet, exhaustum satis est, inimica propinquant,
Secula, fatorum cunctas Lerna occupat oras.

Namq; lues, & nigra fames, morbiq; nefandi,
Et bellirabies, atq; inclementia mortis,
Insidæq; doliq; & crimina noxia cordi,
Ac reliquæ Stygij dominantur in orbe procellæ
Neptuni, occidimus, nec habet fortuna regressum!
CHRISTE tua horrifonos metuunt armenta leones,
Luridæq; immanis metuunt aconita Papatus,
Illita quæ mellis dulcedine, fraude piorum
Obtrudit gregibus: loliumq; ignobile veris
Diuini granis verbi commiscet: ut illos
Deceptos, verosq; à vitæ tramite ductos
Tartareæ secum deducat in antra paludis.
Ergo ades, auxilioq; tuis succurre, potentis
NATE DEI, miserere orbis, miserere tuorum,
Qui tibi corde litant, & qui tua verba propagant.
Dirige turbatum patris virtutibus orbem,
Respice res nostras, finemq; impone labori,

Ac fraudem constringe Ducum, technasq; Papatus
 Disijce, ne noceant sanctæ mala damna cohorti.
 Funditus & pereat, pereat post nobile Petri
 Excrementum istud, pereat quoq; pestilis ordo,
 Qui non est veritus mentiri nomen Iesu.
 CHRISTE DEI suboles, magnum Patris incrementum,
 Tanto aduerforum nutantem pondere mundum
 Aspice, & errantis teq; in sua vota vocantis
 Turbæ, lugubres, quas fundit corde, querelas
 Percipe, & auxilium certamq; adfero salutem.
 Sic tua perpetuâ celebrantes nomina laude,
 Facta tua eulogijs ingentia suauibus astra
 Ad cœli sublata, pio præane canemus.

Ecclesia Christiana ex Ouidio piè ita gloriatur.

6. M. 1. SVM felix; quis enim neget hoc? me spectat, & 7. M. 14.
 in me
 1. M. 21. Retum opifex oculos, quibus aspicit omnia tot. 2. M. 1.
 que.
 13. M. 6. In breue sustineam (venerabor Numina vultu) 5. M. 4.
 5. M. 9. Supplicium: cœli patriam mihi fata reliquent. 14. M. 1.

F I N I S.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár